

„Ali si morda od živega srebra?“ „Dà, dà, od pravega živega srebra, gospod dragi!“

„To je laž! od živega srebra nisi, morda si le od kositarja.“ „Bog me čuvaj! kako li moreš tako slabo misliti o meni!“ „Ali si pa celó od svinca?“ „Od svinca? Brrr! Bog me vari. Od svinca? Saj me vender vidiš.“ Prepričati pa se vender moram,“ reče zlatar ter hoče ročaj upogniti — ali ročaj se stare in kepa svinca pade na tla. „Ahá, samó navadna lesena žlica si?“

„Dà, dà, lesena žlica; odkar mi je svinec padel od sreca, čutim se zopet prosto in olehčano. Res, samó lesena žlica sem, in taka hočem ostati. Vzemi iz mene srebro, prikleni mi zopet ročaj in deni me v kuhinjo k drugim lesenim žlicam, da jim pòvem, kako neumna je vsaka lesena žlica, ki hoče biti po sili srebrna.“

Poslovenil J. S—a.

—*—

Mej otroci na kmetih.

II.

Príjetno je na vaškem sopsašniku (gmajni). Za borovim gozdom se razprostira zelena ravná, ki se končava z ne ravno strmim bregom. Na vznožji pa podí svoje brze valove in valčke bistra vodica, ki napravlja pod bregom temno-zeleni tolmun. Onkraj vode pa se širi kameniti in s protjem zaraščeni prod, ki seza tjà do drugega brega, nad katerim se vije gladka cesarska cesta in ob cesti mične hišice in zeleni vrtovi. In res je príjetno pastí po tistej zelenej ravni in na strmem bregu in kamenitem produ. Ni treba paziti mnogo na živino, ker se ne more tako naglo izgubiti in še manje zavračati jo, ker mejí ves pašnik več ali manje naravna meja. Še bolje kot príjetna paša pa mika otroke — pastirje velika zabava. Zato gonijo otroci vže od nekđaj najraje semkáj na pašo, če tudi je pašnik navadno precej izlizan in pobrit, ker se pase toliko živine in tolikokrat na tem vaškem pašniku.

Saj je pa tudi veselje na tem bregu in pod tem bregom! Tam ob robu vleče majhen deček meketajočega kozla za brado, dokler se ta ne zaleti vanj, da se oba vkupe zavalita po širnem bregu. Na vrhu brega pleza drug deček na bradato kozo, da jo malo pojaše. Kaj pa, da so zabičevali vže mnogokrat domá, da jahati ne sme kozà, toda zdaj ga ne vidijo domá — in dovolj. Trdo stisne nožici pod kozji trebuh, češ, da ne pade raz kozo. Komaj jo požene, spusti se koza po bregu — a deček se zvali raz njo. Malo milo se mu nareja in roko pritiska na nežno glavico — menda je dobil več nego je iskal.

Ne daleč od nesrečnega jahača na precej širokej stezi stoji kočijica z dvema kolesi. V njej sedi mlado dete in maha in poka z ročicama, smijoč se malemu dečku, ki brije norce z njim. Za kočijičin drog pa drži okroglo-lična deklica, smijoč se obema. Aló, zdaj-le pa le!“ pravi deček ter stopi za kočijico. In stekó po stezi navzdol. Kamenje je ležalo tudi po stezi in nogici je vzdigala deklica vedno manje. Deček za kočijico je vedno srčnejši in strašno hudo se zaleti va-njo. Deklica ob drogu pa poljubi v tistem hipu rujavi kamen na stezi tako hudo, da se jej je kar kri prikazala pod rudečim noskom. Oh, kaj pa bodé zdaj? Vsega je kriv deček. Vzpoznavši svojo krivdo, posadi hitro po konci dete, ki se je tudi nagnilo v tistem hipu in sunku naprej,

potem pa stopi k deklici, ki je začela jokati. Po stezi gori pa sta pogledat prišla tudi vže dva druga, kaj se godi. Razvidevši hitro položaj, kakor je modrim možem navada, vzdigneta najprej deklico, tolažita jo in potolažita ter jej obrišeta krveco, ki je vže prenehala teči. Potem pa, ko deklica zatoži krivim spoznanega dečka, zvrši se sodba. Neporednega dečka obsodijo, da ne bode več vozil danes kočijice in da gre precej stran od njih, sodca pa in deklica z detetom otidejo počasi po stezi navzdol. Obsojeni deček otide s kislim obrazkom tjã na rob brega, kjer stojita dva poniglavčka poleg mladega telička. Posvetujeta se, kako bi zlezla nanj in kdo bode zlezel prvi. Kmalu se vsi trije sporazumejo. Jeden prime telička za vrat, drugi ga drži za rep, a tretji, naš znanec od kočijice, požene se z vso svojo močjo na-nj. Ali ponesrečil se mu je smeli skok. Na drugej strani pade raz tele, deček pri vratu je padel vznak na tla, a oni, ki je držal za rep, teče še nekaj časa za teličkom, vpijoč: ohá! dokler se ne zmuzne tudi njemu rep ter telebne z nosom po bregu; teliček pa je zbežljal za svojo mater, ki se je pasla ne daleč od tod. Počasi so se pobirali trije junaci iz zelene trave in obračali kisle svoje obraze drug drugemu, ozirajoč se na okoli, ako jih je kdo videl. Potem se začno prepirati med seboj, kdo je največ zakrivil nesrečne padce. Smeli skakalec se takó ujezí, da steče še jedenkrat za trmoglavim teličkom, požene se kar zviškoma na-nj, a pade še jedenkrat in zdaj toliko huje, da se začne jokati. Ona dva pa sta se mu smijala — — —

Še večji hrup je pod bregom. Oni trije, ki so šli s kočijico navzdol, ustavijo se na zelenej grivi. Jeden prinese izza grmovja mlado smrečico, ki se je bila posušila. Poreže jej vejice, a ne do debla, da je imela polno kaveljčkov, ter jo zasadi v zemljo. Drugi pa naredi male kljukice in prereže kratek cvek navspol. Potem sedeta oba z deklico okolo smrečice ter se začno „nebeškati“. Metali so k višku tista dva klinčka in komur sta se obrnila oba na jedno in isto plat, tisti je dejal kljukico na jeden kaveljček više. Zraven pa so upili in se prepirali, da se je jelo jokati dete v kočijici . . .

Precej poleg teh zraven vode je bila zopet cela tolpa drugih otrok. Od vode sèm so napeljevali male jarke po pesku in kamenji in so dejali, da delajo „rapice“. Na jednom kraji naredé nekakov jez, da pada voda kakor slap navzdol. Pod njim pa nastavijo iz dveh ali treh klincev sestavljena kolesea, da je goni voda. Pravijo, da delajo „mlinčke“. Zraven pa govoré prav moško, kakor veliki ljudje. Glej, zdajci pride k njim tisti, ki je skakal tako smelo na trmoglavega telička. Ta jim pokaže še drugačen „mlinček“. Moško zaukaže temu in ónemu, da mu prinesó male deščice. Iz teh naredi lahen „mlinček“ in ga dene na visoka stala. Dolgo časa ni ničesar in vže se mu začno smijati ostali. Kar potegne lahen vetrič in „mlinček“ se jame vrteti. Nato začno delati tudi drugi take „mlinčke“, nekateri poskusijo kar z ónimi v vodi, ali malokomu se posreči. Oni deček, ki je prvi napravil „mlinček“ na veter, pa je toliko ponósnejši.

Onkraj vode na produ pa so zidarji, kamenarji in apnarji. Za velikim protovim grmom čepi jih jedna gruča. Jedni prinašajo kamenje, drugi ilovico, tretji pa zidajo. Stavba bode kmalu dozidana, samó dimnika jej še nedostaje. Ali sreča ni mila tem zidarjem. Debel kamen se je odvalil iz zidovja in

do malega vsa stavba se razruši. Čuda, da ni nikdo poginil pod zidovjem. Pa saj je bila stavba manjša nego li ljudje okolo nje.

Tam ob vodi režejo nekateri protje v gostem grmu. A drugi sedé na tleh s prekranim evekom v zemljo zasajenim, s katerim belijo drobne šibice iz protja, katere se porabijo za pletenje jerbasov, košar itd. V tolmunu pod veliko, rujavo skalo se kopljejo nekateri ter kažejo svojo spretnost v plavanji in kopanji. Jeden pa se še le uči plavati. V vodi leži na pesku po trebuhu ter maha z rokama in nogama, da nese vodo daleč na okoli in poškropi celó tiste, ki se igrajo na travi.

Tisti, ki so bili imeli opraviti z „mlinčki“ in zidanjem, pomaknili so se na vrh zelene rebri. „Pojdimo se skrivalnice!“ zavpije jeden in stopijo se v krog. Jeden začne šteti in vselej, kadar dokonča znane besede z „vija-vaja-vèn!“ izstopi dotični iz kroga. Zadnji ostali pa loví . . .

Solnce se poslavlja vže s skrajnimi žarki od trudne zemlje in čas je domóv gnati. Na sredi pašnika so kurili. A ogenj vedno bolje pogaša, čim bliže je solnce svojemu zatonu. Okolo kurišča so naredili pastirji malo ograjico, češ, da bodo sedeli angelčki čez noč na njej in čuvali ogenj. Potem pa začnó poganjati živino vkupe, da se vrnejo domóv.

In zdajci se pomikajo z živino vred počasi proti domu, prepevaje in ukaje, da odmeva ónstran vode; krave pa mukajo, voli bokajo, koze meketajo, ovce beketajo, dokler se ne izgubé vsi v vási, po hišah in hlevih . . .

P. B—c.

—x—

Najlepši dan.

Neegega dne, ko je bil Napoleon vže na vrhunec svoje slave dospel, zberó se pri njem najizvrstnejši njegovi generali ter se pogovarjajo o najpomenljivejših dnevih svojega življenja. Molčé jih posluša nekoliko časa cesar Napoleon. Potem jih vpraša zamišljeno pred-se zróč: „Ali veste, dragi generali, kateri dan mojega življenja je bil najlepši in za mene najsrečnejši?“ Imenujejo mu dneve, ob katerih je bil slavno zmagoval, in dan, ko je bil v cesarja venčan. Z glavo majaje odgovori jim cesar: „Predragi generali, niste uganili!“ „Dan prvega sv. obhajila bil mi je najlepši in najsrečnejši dan mojega življenja.“ Vsi generali se zasmеjejo, samó jeden med njimi ostane resnóben in zamišljen. Napoleon mu dene roko na ramo ter govori: „Dobro, Drue (Drouet), dobro! Srečen sem, da me vsaj jeden razume.“ — In mož, ki v najsrečnejših dnevih svojega življenja dneva prvega sv. obhajila ni pozabil, pozabil ga tudi ni v dnevih svoje grenke usode. Ko se mu je na otoku Št. Heleni sredi atlantskega morja bližala smrt, spomnil se je Boga svoje mladosti ter ga prisrčno prosil, naj mu bode v zadnjem uri ravno tako milostiv, kakor mu je bil v dan prvega sv. obhajila. Pred smrtjo poklical je Napoleon vse svoje tovariše ter jih zagotavljal, da hoče v naročji apostolske, rimsko-katoliške cerkve umreti. Tudi svete zakramente za umirajoče je prejel v zadnjem uri z vidno pobožnostjo. V svojej velikej sreči ni se nikoli dosti brigal za Bogá, da bi se ga bil spomnil ter ga molil in prosil kakor nekdanj v detinskih letih, zato ga je bil Bog ponižal.

Ksaverij.

—x—